

DRUŽINSKI TEDNIK

Troje je najtežje na svetu:

1. ne izdati skrivnosti,
2. dobro porabiti svoj čas,
3. prenesti krivico.

Hilom,

eden izmed sedmih grških modrijanov

Leto X.

Ljubljana, 21. aprila 1938.

Štev 16.

Danes:

Pozor! • Pozor! • Pozor!

Tekmovanje za naše nagrade

(Gl. str. 4)

DRUŽINSKI TEDNIK izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Telefon št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: za 1/2 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/2 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnine je treba plačati vnaprej. **ROKOPISOV** na vratane, neofrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dinarje znamk. — **CENA OGLASOV**: med besedilom stane vsaka onostolpna potisna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetra in širina 55 milimetrov) din 7.—. Med oglasi stane vsaka potisna vrstica din 4.—. — **Notice**: — vsaka beseda din 2.—. — **Mali oglasi**: vsaka beseda din 0.—. Oglasi davok povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

POMLAD

V koledarju se sicer začne že 21. marca, toda mnogokrat leži ob tem času še sneg in okoli oglov zavija ostra burja.

Vendar je tu že tisto napeto, radostno pričakovanje, tista vznemirjenost ob prvem pomladanskem zvončku in bledikasto-rumeni trobentici, ki sta prezgodaj prikukala tam nekje v zatiski iz mehkih tal sončne gozdne jase.

Za gotovo pa pride pomlad, ko se zavilati na konja zeleni Jurij in veselo zdrvi preko poljan, dolin in gor, vse ovijajoč v svoj zeleni plašč.

Zal, da ne znamo dandanes v teh težkih dneh prvo praznovati pomladi. Vsi tisti lepi običaji so izginiti, ki so nas tudi zunanje pripravili na novo dobo. Ko se dogajajo pomladni čudeži, ki se ponavljajo iz leta v leto, gremo mimo njih brez razumevanja in notranjega doživljanja. In vendar, koliko čudežev se poraja ravno v teh prvih pomladnih dneh! Drevo, ki je bilo pred nekaj dnevi še mrk, siv nestvor, s pošastno krivicastimi vejami, mimo katerega smo ponoči le neradi šli, ne da bi se spomnili vseh pravljičnih strahov otroške dobe — to drevo se je prebudilo. Iz te mrke umazane sivine se je kar v par dneh čudežno razbohotilo pestro življenje, prekrasni cvetovi so zakrili kakor bi miglil vse tiste pomajkljivosti, ki smo jih prej videli na grbastem drevesu.

Komur srce še ni popolnoma zaključeno, ga mora v dno duše zgrabiti vse to prečudno dogajanje in presnavljanje narave.

Zakaj prav za prav le pomlad toliko drugače občutimo kakor ostale letne čase? Zakaj nas polejše ali jesen toliko ne gane in vzdrami?

Pomlad je začetek. In vsak začetek meji na čudež. Začetek je nekaj, kar na videz nastane iz nič. Mrtva gnoja se zgane, oživi. Zima pomeni smrt, zatiranje življenja, pomlad prerajanje, vztrajanje. Čim večji je prepad med dvema dogajanjema, čim pestrejša je razlika v razgibanosti, tem bolj dojamemo naše čute. Igralec v gledališču pravijo tema efekt. Čim večji efekt, tem bolj vleče. Narava pozna efekte bolje od najboljšega igralca, ki mu je učiteljica. Pričara našim očem, ki so site evolucijske dolgočasne sivine, pestro cvetje, ogreje spet v toplem soncu ude, ki so zmrovali dolge mesece, in zgane naša srca, da hitreje zapolje v njih življenjski sok, živorceča kri!

Iz nič nekaj! Toda tako se le zdi! Povsod so nakupičena življenjska bogastva, ki so v omrtvelem stanju. Pomlad je le tista skrivnostna sila, ki požene stroj, ki zbudi drobno zrnce, da počne iz sebe kralj, nežno, drobno, ki se pa ob spodbudi pomladnega sonca razvijajo v mogočno krepko rast. Kar je popolnoma mrtvo, pa tudi pomlad ne more oživiti. Toda ali more sploh kaj mrtvega biti ob tem večnem prerajanju?

Tudi za človeka je pomlad nastajanje, klic k delu, spodbuda k novim nadam. V komer so propadli načrti, kogar je kruta preteklost zlomila in mu strla srce, naj poslušajo pomladni klic, dokler je še količkaj življenjske zmoglosti v njem. Tudi iz najneznatnejšega zrnca lahko vzkljuje življenja zmožna rastlina. Nikoli ni prepozno začeti. Vsak začetek pomladi, človek pa je mlad dotlej, dokler je v njem volja do življenja in plodnosnega dela, dokler ima pogum izrabiti tisto mogočno silo, ki se mu ponuja in ki jo imenujemo volja.

Pomlad daje življenju nov smisel, nove naloge. Vse, kar je veliko, je doživelo svojo pomlad. So ljudje, ki jih moramo občudovati zaradi njihove mladostnosti. Vedno so polni novih idej, vedno imajo dovolj volje, da jih tudi uresničijo. Nепrestano kltije in se preraja v njih misel za mislijo in življenje kar žari iz njih.

Volja do življenja, do ustvarjanja, mora premagati ne samo omrtvelost, temveč tudi voljo do uničevanja, ki je je dandanes le preveč na svetu. Volja do uničevanja pomeni nazadovanje, degeneracijo, starostno onemoglo jezo nad vsem, kar živi in napreduje.

Nam mora biti pa le do življenja, do pomladi!

Gorenjka

RAZGLAD PO SVETU

LONDON IN RIM STA SE POBOTALA,

zdaj pride pa še Pariz na vrsto. Obetajo nam se mirnejši časi. Najbolj so si oddahnili Čehi, ker se Hitler ne bo več utegnil toliko z njimi ukvarjati

V Ljubljani 21. aprila.

V Rimu so imeli letos velikonočne praznike, kakor jih ne pomnijo že najmanj dvajset let: Italija je slavila svojo največjo povojno zmago, morda celo sploh svojo največjo zmago zadnjih 100 let.

S temi besedami smemo brez strahu, da bi nas kdo hotel postaviti na laž, označiti uspeh, ki ga je Mussolini dosegel s sklenitvijo nove pogodbe z Angleži.

V Londonu — beremo — je ob istem času triumfal Neville Chamberlain, drugi partner velikonočne pogodbe. Ali je mogoče, da sta oba pogodbenika tako zadovoljna, kakor se delata?

Seveda je mogoče... če iščemo nezadovoljnije drugod.

Kaj je dosegla Velika Britanija s svojo obnovljeno lansko pogodbo z Italijo? Njeni prijemljivi uspehi so tile:

1. italijanska radijska postaja v Bariju, ki je s svojo protiangleško propagando v vseh mogočih evropskih in azijskih jezikih Angležem že temeljito šla na živce, ne bo več hujskala Arabcev proti Veliki Britaniji;
2. Italija prizna vse britanske pravice do voda Tsanskega jezera v Abesiniji, ki napaja Sinji Nil (brez teh voda bi bilo konec britanskih bombaznih nasadov v Sudanu in Egiptu);
3. Italija bo prav v kratkem odpoklicala najmanj polovico zadnje mesece izredno pomožne garnizije italijanskih čet v Libiji;
4. Italija pristopi k londonski pomorski pogodbi o omejitvi pomorskega oboroževanja;
5. Italija je pripravljena, sorazmerno odpoklicati svoje pristojnice na Špansko, dokler bo trajala državljanska vojna; po končanih sovražnostih (t. j. po Francovi zmagi) jih bo pa dokončno odpoklicala;
6. Italija se obveže, da ne bo zahtevala nobenih političnih, teritorialnih ne gospodarskih koristi ne privilegijev na Španskem, na Balearih, v Španskem Maroku ne v drugih španskih prekmorskih posestih.
7. Italija se obveže, da ne bo enostransko ali skrivaj spremenila statusa quo v Sredozemskem morju in tudi ne v Rdečem morju.

In kaj je dosegla Italija? Samo troje, zato je pa to toliko več vredno:

1. Sueški prekop, življenjska žila novega italijanskega imperija, ostane odprt ob vsakem času, v vojni prav tako kakor v miru — kakor določa že konvencija iz leta 1888;
2. Velika Britanija prizna v kratkem italijansko nadvlado nad Abesinijo;
3. Velika Britanija se obveže, da ne bo enostransko ali skrivaj spremenila statusa quo v Sredozemlju ali v Rdečem morju.

Angleži so videti zelo zadovoljni. Stvar ni nerazumljiva: saj jim pogodba jamči nedotakljivost njihove pomorske poti v Indijo, poti, ki z njo Velika Britanija stoji in pade kot imperialna vesela prvega reda. Vprašanje bi bilo le, ali se ne bo tej pogodbi isto zgodilo, kakor se je že lanskemu januarskemu

Strel v danskem parlamentu

Ondan je neki danski narodni socialist streljal v državnem zboru na pravosodnega ministra Steincka, a ga ni zadel. Slika kaže atentatorja po aretaciji.

»gentlemanskemu dogovoru« med obema državama: da je namreč ostal samo na papirju. No, videti je, da stoji angleški optimizem letos na nekoliko trdnjših nogah kakor lani. Od lanskega januarja se je namreč nekaj bistvenega spremenilo: na Brennerju ne stoji nič več avstrijski vojak, temveč Prus. Os Rim-Berlin je sicer še zmerom čvrsta, toda z anšlusom se je njena teža občutno premaknila na berlinsko stran; to Italijanom ni moglo biti pogodu, in zato si ni Mussolini nič manj želel sporazuma s Chamberlainom kakor Chamberlain z njim. Os Rim-Berlin je torej dobila tangentno London-Rim, katere ne najmanjša dobrota bo ta, da se bo pokvarjeno ravnotežje nekoliko popravilo v italijansko korist; zato je na dani, da so Italijani prinesli to pot mnogo več dobre volje za zeleno mizo kakor lani, ko so podpisovali papirnati »gentlemanski dogovor«.

Da v Rimu triumfirajo, je še

mного bolj razumljivo. Svetovna vojna je Italiji prinesla v primeri z drugimi zavezniki bore malo, posebno kolonij. Zato je bila osvoboditev Abesinije za Italijane tem večji dogodek, čeprav za zdaj bolj ali manj samo moralnega značaja, kajti dežela Etiopcev v gospodarskem pogledu ne pomeni kaj prida pridobitve. Toda sama osvoboditev še ne zadošča; treba je Abesinijo kolonizirati, civilizirati, gospodarsko eksploatirati. Za te reči je pa potreben denar, a tega primanjkuje Italiji na vseh koncih in krajih. Treba bi bilo torej najeti zunanje posojilo. A kdo ga bo dal? Denar imajo samo velike demokratske države Anglija, USA, Francija. Nobena od njih ni marala priznati, da je Abesinija del italijanskega imperija, kaj šele da bi Rimu posodili denar za utrditev tega imperija.

Angleško priznanje italijanske Abesinije pomeni Italiji dvoje: 1. tolikanj zaželeno potrdilo, da je Italija s svojim novim imperijem v Sredozemlju Veliki Britaniji enakovreden partner, in 2. verjetnost bližnjega angleškega posojila za gospodarsko izrabo Abesinije. I prvo i drugo je malone maksimum, kar si je Mussolini želel, ko je izrabil dozdnevni incident pri Ual-Ualu in vkorakal v Abesinijo. Mussolinijeva teza je zmagala, zato Italija z vso pravico danes triumfira.

A kdo so potem tisti, ki bodo plačali rimski račun?

Prva ga je že vnaprej plačala Avstrija s svojo smrtjo; če se ne bi bilo Chamberlainu tako strašno mudilo iti v Rim — tako strašno, da je celo svojega dolgoletnega zunanjega ministra Edna izkrcal kot nadežen balast — tudi ne bi bilo marčnih dogodkov pri naši severni sosedbi; vsaj ne v takšni obliki, ki je zgrozila svet.

Drugi, ki bo plačal račun, je Španija; s premislekom smo zapisali goli samostalni brez levičarskega in desničarskega predznaka. Ze skoraj dve leti je nesrečna pirenejska dežela preizkuševališče fašističnih in nacističnih bombnikov, tankov itd. na eni, in ruskih na drugi strani. Ruskih je mnogo manj; to dokazujejo razvaline celih okrajev Madrida, Valencije in Barcelone; to dokazujejo tudi najnovejše Francove zmage v Kataloniji. Demokratska Evropa se doslej ni mnogo brigala za usodo republikanske Španije; toda če je doslej samo s prekrizanimi rokami gledala farsno dvoboja dveh nenekanih nasprotnikov, od katerih sme eden dobivati vso pomoč od zunaj, ki si je le želi, drugi pa ne

— bo odslej tako rekoč aktivno pomagala tisti stranki do zmage, ki je demokraciji vse prej ko prijateljica. Anglija je z rimsko pogodbo nemo priznala, da v španski državljanski vojni ideološko ni nevtralna: v pogodbi je indirektno govora samo o Francovi zmagi, a ne samo to: pogodba stopi sploh šele tedaj v veljavo, kadar bo španska afera likvidirana, a likvidirana more biti, če naj Mussolini na to pristane, samo v njegovem duhu, t. j. s porazom republikancev. Toda republikanci so sicer danes resda s Francovim klinom pri Tortosi razklani na dvoje, ali o njihovem končnem porazu vendarle še ni moči govoriti z absolutno gotovostjo. Njihova zmaga ali poraz sta odvisna samo od orožja, ki ga bodo ali ne bodo dobili od zunaj; v vseh drugih ozirih so republikanci popolnoma enakovredni svojim nasprotnikom. V rimski pogodbi so Angleži zloмили palico nad špansko republiko; tako bo bratomorna vojna trajala najmanj še nekaj mesecev, medtem ko bi je bilo že zdavnaj konec, če bi demokratske države z Anglijo na čelu tako podpirale republikance, kakor sta Italija in Nemčija nacionaliste.

Tretji, ki bo plačal račun, utegnejo biti srednje države v Srednji Evropi. Vse kaže namreč, da se bo prihodnje dni tudi Francija skušala pobotati z Italijo, nato pa nemara skupaj z Londonom še z Berlinom: to se pravi, da bi utegnili doživeti v kratkem novo obliko pakta štirih, razširjenega morda še na Varsovo. Pakt štirih pa pomeni diktat velesil srednjim in malim državam. Morda stvar kljub neprijaznemu videzu niti ne bi bila preveč slaba; vsekako bi bilo takrat konec Hitlerjeve dobe sobotnih presenečenj in tudi tempo njegovega prodiranja v Srednjo in Vzhodno Evropo bi znatno popustil; tega si baš srednjeevropske države žele kakor rešilne bilke človek, ki se utaplja.

Ogledali smo si velikonočni pakt med Rimom in Londonom z vseh vidikov in nalašč bolj poudarili njegove senčne kakor sončne strani; življenje je že takšno, da nas rajši postavi na laž, če ga gledamo s prijazne, kakor pa z neprijazne strani. Toda slabo uslugo bi storil človek drugim in sebi, če bi iz skrajnje nepristranosti prezel lice kolajne. Tudi rimska kolajna ni brez njega. Kljub vsemu je pogodba med Chamberlainom in Mussolinijem svetla točka v temi zadnjih mesecev; upošteva pridržke, ki se jih demokratsko čuteč človek ne more obresti, je ta ugovovitev veliko priznanje i Chamberlainu i Mussoliniju.

Observer

DROBIŽ

Ko sta se Hoare in Laval leta 1935, po gestu »volk sit in koza cela« dogovorila v imenu britanske in francoske vlade, da naj dobi Italija nekakšen protektorat nad nekaterimi deli Abesinije, je konservativna večina britanskega parlamenta z gnušom in ogorčenjem strogoglavila svojega zunanjega ministra, češ da Velika Britanija na takšno kralvo kupčijo ne more pristati. Danes je vsa Abesinija v italijanskih rokah in ista britanska parlamentarna večina pozdravlja Chamberlaina kot svojega rešitelja — ker je Mussoliniju priznal desetkrat toliko kakor Hoare pred tremi leti... Če naj bodo britanski konservativci simbol demokracije, moraš priti v izkušnjava, da bi iztegnil roko diktaturam v pozdrav.

Odkar Kitajci zmagujejo, ne mine dan, da ne bi brali iz japonskih virov vseh mogočih senzacij o ruskem oboroževanju Čangkajskih armad in o japonskih groznjah v Moskvi. Rusi so Kitajcem dobavljali orožje že prej — prav tako kakor Američani, Angleži in Nemci. Zakaj in čemu šele zdaj to silno zgražanje, in povrh še samo nad Rusi? Zato ker je treba japonskemu narodu pokazati, da bi bili junaški japonski vojniki s samimi Kitajci že zdavnaj opravili, če ne bi imel Čangkajske tako mogočnih zaveznikov. Treba je po eni strani najti tehtno opravičilo za poraze doslej še ne premaganega japonskega vojaka, po drugi strani pa popularizirati med ljudstvom bodočo vojno proti Rusiji.

Qu.

Zemljevid pravkaršnih bojev v Kataloniji.

PO ŽENSKEM SVETU

KARIERA INDIJANSKE PRINCESE. Prava potoma nekega sjuškega poglavarja...

PISATELJICA BREZ ŠOLSKE IZOBRAZBE: Francoski listi so pred kratkim objavili novico...

ČASTNA NAGRADA: 77letna Američanka Mrs. Marian Mc Dowelova je dobila te dni častno nagrado...

TUDI ANGEL: 30letna črka Annie Mellonesova je že večkratna milijonarka...

OTROCI NA DANSKEM: Najnovejši zakon, ki je pred kratkim stopil na Danskem v veljavo...

konjskimi. Danski nezakonski otrok zdaj ne podeduje samo po materi...

ZANIMIVI ŽENSKI POKLICI: Na Kitajskem služijo skoraj na vseh ladjah mornarke...

STAVKE: Na neki visoki šoli v New Jerseyju je profesorski kolegij prepovedal najnovejši modni ples Big Apple...

NOV POKLIC ZA ŽENSKE: Letalske družbe so uvedle nov poklic za ženske, in sicer strežniško službo v letalih.

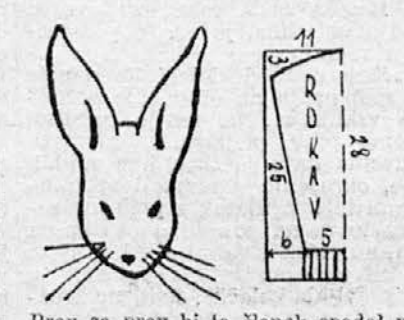
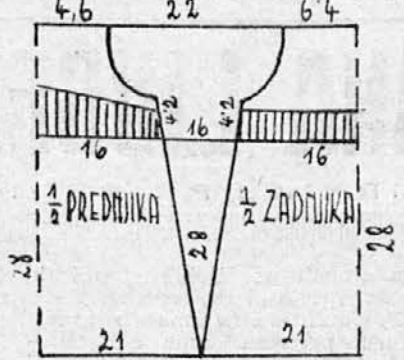
IN NA ALENKO NE SMEMO POZABITI!

Ko smo že pri otrocih, in sicer pri otrocih, ki jih bomo prej ali slej osrečili s čedno in trpežno oblečko...

V tramvaj stopi elegantno oblečena dama v tenično tenkih nogavicah, v velemodernem plašču in najnovejšem klobuku.

in nič zašita, nogavičke so bile tudi slrganne, edino čepica je bila še za silo...

Prav za prav bi ta žanek spadal v naše »Zrcalo«, a bojim se, da bi ga vse matere tamkaj ne čitale.

Zjutraj za lepoto - Zvečer za zdravje! Zato zjutraj, zlasti pa zvečer SARGOV KALODONT PROTI ZOBNEMU KAMNU

Evo ljubke in poceni oblečke za dekletce; naredi je lahko mati sama...

Srečna hočem biti, lepa in dobra in sicer že od danes dalje!

- Vsak dan se spomnim, da sem to ali ono pozabila in da mi ravno zato še marsikaj manjka do sreče, lepote in zadovoljstva...

JAZ SAMA, ČISTO ZASE Nikoli več... ne bom tožila delj ko pet minut za izgubljenimi rokavicami...

MOJA GARDEROBA Sklenila sem: 1. da ne bom nikoli več kupila zaradi ugodne razprodaje obleke...

in eno levo petljo, in sicer se ravnaš po kroju. Na splošno se ravnaj točno po kroju;

- 6. da ne bom nikoli šla iz hiše, ne da bi se poprej prepirčala, ali so moje nogavice dobro in ravno napete;

ON' IN JAZ Najprej sem dogejala, da sem s svojim močnem zadovoljnim in da mora biti torej tudi on zadovoljen z menoj.

Redna stolica Peopitule Oglas reg. 5 Bz. 31410 dne 24. XII. 1935.

...moččala o napakah vseh svojih prijateljic, omenila večkrat dobre lastnosti tega ali onega njegovega prijatelja...

Kurje mesa zalij zmerom z nekaj kapljicami kisa, tako postane namreč belo in prihko.

MODNA BRZOJAVKA IZ PARIZA

Črno-bela sestava barv bo poletje zelo priljubljena; dopoldne si obleče elegantna Parižanka črno malo obleko iz jerseyja...

KOLESA damska in moška, najnovejši letošnji modeli v največji izbiri že od din 550- dalje NOVA TRGOVINA TYRSEVA (DUNAJSKA) CESTA 36

Prvi manekeni so bile lesene ali voščne lutke, ki so jih bogate podeželske Francozinje vsako leto enkrat naročale iz Pariza.

Ne pozabite si ogledati krasne pomladanske novosti MODNI TRGOVINI T. EGER, LJUBLJANA SV. PETRA CESTA ŠT. 2

PROBLEMI NAŠEGA ČASA

Značaj Japoncev

Napisał J. W. Mason v »Prensis«, Buenos Aires.

JAPONSKA ZAPETOST

Zapetost je ena izmed najznačilnejših črt japonskega značaja. Na miselnost japonskega naroda je vplivala že več kot tisoč let in njen vpliv se čuti na vseh poljih japonskega narodnega življenja.

Ako bi hoteli naštetati vse faze, ki jih je prešlo to njihovo nagajenje do izolacije, bi morali naštetati vse tiste svojstvenosti, ki so značilne za japonsko kulturo.

V družabnem občeivanju Japonci to svojo lastnost še stopnjujejo, tako, da je to tujcem zelo mučno. Le-ti se morajo namreč truditi, da pogovor ne zastane.

JAPONSKA NEPOSREDNOST

Na japonski gostiji, kjer gosti sede na tleh, se včasih razvije prav živahna zabava, a preden začne delovati »ska«, je razgovor navadno omejen samo na nekaj prisotnih.

Na svojih svečanostih govore Japonci radi strokovnjaksko in spontano. Vstajajo drug za drugim, včasih jih vstane tudi deset in govore po pet do petnajst minut.

To preprosto, neposredno in nezumetnično vedenje je za Japonce značilno. Ta črta v njihovem značaju nas primamlja, kajti v njej vidimo vso njihovo prirojeno neposrednost.

RAZMERJE MED MOZEM IN ZENO

Odnosi med mozem in ženo slone že od pamtiveka na prikrivanje čustev. Žena gre z mozem redkokdaj v družbo, banketov se pa navadno udeležijo le možje.

ZANIMIVOSTI Z VSEGA SVETA

Anglija namerava zgraditi avtomobilsko cesto čez vsa Afriko, in sicer vse od Kaira skozi Kongo, pa do Rta Dobre Nade.

Najvišja zgradba na svetu je 381 metrov visoki »Empire State Building« v New Yorku. Ta dnevnična ima 102 nadstropji in še 2 nadstropji pod zemljo.

Na Angielskem pride danes na 1 kvadratno miljo 685 prebivalcev, na Francoskem 192, v Ameriki 36 in v Nemčiji 266.

Dandanes je na svetu več avtomobilov kakor telefonskih aparatov.

Ali spi človek bolje v pidžami, ali v spalni srtači, ali nag? To vprašanje so si zadali Američani in ga preizkusili na vse strani.

razlagajo tako, da je njihovo narodno načelo podcenjevati vse, kar se tiče posameznika. Res je pa, da je za Japonca njegova žena manjvredno bitje.

Mnogo Japoncev sem vprašal, ali se jim v nenadni nesreči zdi dolžnost, dan najprej rešiti svoje žene; nikoli nisem dobil iskrenega odgovora.

Ford je v osmih letih nadomestil okrog 50 odstotkov svojih strojev, v vrednosti 175 milijonov dolarjev.

tretjič: ker spalna srtača varuje srednji del hrbta, jopica pri pidžami pa ti pogosto zleze med spanjem navzgor in če se povrh tega še razodeš, si utegneš prehladiti zelo občutljive organe.

Največji angleški nedeljski časopis »Sunday Express« je pričel objavljati sveto pismo v obliki podlistka. To nenavadno zamisel je uredništvu vidilni veliki uspeh, ki ga je doživela pred kratkim angleška založba Heinemann s svojo najnovejšo izdajo svetega pisma, ki je izšlo pod naslovom: »Kako bereš Sveto pismo kot literaturo.«

Najbolje, kar so znali in vedeli pisatelji 17. stoletja napisati o krompirju, je bilo to, da bi utegnil biti ta čudni sadež primeren za klajo svinjam in govedu. Tako so prezivali krompir njega dni, da ga ne najdemo niti v angleški strokovni knjigi »Complete gardenerjus (Popolni vrtnar), ki je izšla leta 1719.

Starji dami se je obraz iznenada

REGULATOR Vašega organizma je koža

ki se mora pred vetrom, soncem in mrazom varovati. Aktivni lecilin v Solea milu krepi tudi spodnji sloj kože, a holesterin Solea kreme ji daje hranino.

Zato je uspeh tako presenetljiv.

SOLEA Mila in krema

strahotne operacije, ki smo jih izvedli nad njimi. Metulji in drugi dvočrtilci, kakor brenčelj in muhe, so pa spričo te operacije tako mirni, kakor da so ne bi bilo ničesar zgodilo.

Videli so že metulje, ki so letali še osemnajst dni potem, ko so jim odrezali glavo; ravno tako skačejo nekatere kobilice še dva tedna brez glave, in neke vrste črčle se gibljejo še trinaest dni po obglavljenju.

Pri nekaterih žuželkah ostane občutljivost obeh delov telesa zelo živa čisto do poslednjega trenutka življenja: če se je prav nalahno dotakneš konca cvrčkove nožice ali pa kakšnega drugega dela telesa, in sicer pri cvrčku, ki smo mu že odrezali glavo, bo vztrepetalo vse telo — očitno znamenje, da je živalca čutila dotik; ako dotik večkrat ponovimo, prične obglavljeni cvrček celo skakati. Tudi glavna obglavljena živalce ostane še dolgo ne navadno občutljiva; to opazimo predvsem v gibljajih njenih tipalk.

Sokruca, ki se včasih poci od iz glavo ali pa iz kakšnega drugega dela telesa pri ranjeni žuželki, na primer pri kobilicah ali cvrčkih, nič ne zadržuje in nič ne pospešuje tega »pomortnega« gibanja.

V svojih današnjih političnih mejah obsega Egipt okrog milijon kvadratnih kilometrov, torej skoraj štirikrat toliko kakor kraljevina Italija. Rodovitnih in za obdelovanje primernih je pa komaj nekaj več kakor dvajset tisoč kvadratnih kilometrov, torej, nekako toliko, kakor jih ima Lombardija.

Ali ima vaš otrok pravo težo in pravo višino?

Table with columns: Dečki, Deklice, and rows for age groups from Ob rojstvu to 15 let.

Brez glave žive še osemnajst dni namreč neki trdoživi metulji

Zuželke ne poginejo takoj, ko jim odrežemo glavo. Skoraj za vse živali je usodno, če jim odrežemo ali odsekamo glavo; izjema so menda samo nekatere žuželke.

Potlej je trenutek molče sedela, nato se je pa hlastno pogladila po čelu in me vprašala, ali mi v Žüllu ugaja. Hkrati sem opazila, kako je prisluškovala slehernemu šumu in se vselej zdrznila, kadar so se vrata zunaj odprla.

PREPOVEDANA LJUBEZEN

PO NEMŠKEM IZVIRNIKU PRIREDILA R. L. MLADIH LJUDI

»Kje je pa zdaj mladi gospod Rhoden?« sem vprašala.

»O, ta je pa malokdaj doma. Ko sem bila še čisto majhna, sem ga nekoč videla. Imel je sinjebelo študentovsko čepico in je bil stransko ošaben, tudi proti Karli. Potlej je študiral v Bonnu in Heildelbergu in pozneje je z Breitenfeldovim Mirkom potoval okoli sveta in ko se je vrnil, je moral svoji materi najbrže obljubiti, da bo prevzel posestvo, in je v Halleju hodil v kmetijsko šolo, zdaj je pa na prakti. Gospa Hilda pravi, da se ne bi prav nič rad vrnil, ampak da bi rajši še enkrat odšel na potovanje.«

»Zakaj naj pa pride?« sem vprašala. »Saj bo imel zanesljivo uradnike in Rhodnovi morajo biti, sodič po tem, kar vidim, zelo bogati.«

sva stopali po širokih stopnicah, je duh postal vse močnejši.

Pozvonili sva in kmalu nama je odprla prijazna dama s snežnobelo čepico na sivih laseh. Ko ji je Helena ovila roke okoli vratu in jo poljubila, je veselo plosknila z rokami.

»Kje je pa gospod Hildebrandt?« je vprašala Helena in obraz ji je spričo neprisiljene ljubeznivosti stare gospe kar žarel.

LJUBEZENSKI ROMAN DVEH MLADIH LJUDI

čisto spremenil. Nasmeh okoli ustnice ji je ugasnil in se umaknil iz razu strahu. Tako, Tako!« je zategnila.

prijazne sosede, zmignil je z rameni, ko sem mu dejala, da ga je gospa Rhodnova hotela pregovoriti, naj bi Heleno oddal v kakšen zavod, in je s plahim pogledom obletel dekle, ki je vsa obupana sedela za mizo.

»Gospa Rhodnova reče zmerom samo to, kar reče Karla,« je dejala Helena. »Zakaj se neki gospa Rhodnova zame tako briga?«

2. nadaljevanje
Vstali sva in se poslovili. Gospa Rhodnova je poljubila Heleno na čelo in nama je ljubezljivo pomahala z roko v slovo. Sluga naju je spremil do vrtnih vrat. Spet sva korakali po poti, obdani s travniki, ki je po njih žuborel potoček; pot je držala naravnost v Malo Züllo.

ti je prišla dama samo pokazat, da bi te navdušila za slikanje.

»Zavohal sem takoj! To je bil pravi atentat na moj čopič! Pa se ji ni posrečilo. Nu, in glejte, mlada gospa — čez dva dni je pa poslala ta visoka dama vašega gospoda soprogra k meni, da bi me zasnužil. Z velespoštovanjem in z odlično vdanostjo sem se zahvalil za tolikšno čast.

»Zakaj neki? Gospa Olga velja vendar za lepoto v naših salonih!»

»Profesor se je hudobno zasmel. »Se strasila bi bila lepa, če bi jih tako prefrigan pomalal! Nočem biti krivičen, Eckard — nekoč je morda bila lepa — pred kakšnimi petnajstimi leti ali pa še prej. Morda bi bila svojo lepoto tudi dalje ohranila, da se ni toliko lepoticila, kajpak zgolj zato, da bi si mladost ohranila. Pa se je sama osleparila zanjo. Zdaj je samo še odvela kokota štiridesetih let, našminkana nazaj na trideset! Takšno slepila se morda vžigajo v vaših salonih — umetnikove oči pa gledajo ostreje. Na tej ženski je vse zlagano — in zlagane lepote Heimrod ne slika!»

»Ali si to svoje mišljenje vsaj v podobni obliki zabrusil tudi mojemu nečaku v brk?« je z zlobnim nasmehom brž vprašal doktor.

»Precej podobno. Pred mladim gospodom si vendar ne bom jezika orokavil! Bil je kajpak na moč osupel in zdelo se mi je, da mi je mojo odkritosrčnost hudo zameril. Rekel bi pa, da ji je to grenko čašo pelina pošteno osladkal, preden ji jo je serviral. Kar ne morem se znebiti vtisa, da je tudi on med njenimi oboževalci... In kaj poreče mlada gospa na to?»

»Poškili je k Hani — in čeprav je bil njegov pogled le bežen, je vse predobro opazil globoko navpično gubo na mladem čelu.

»Za čudo energična poteza na vašem čelu, milostivica,« je zdajci vzkliknil. »Ali ste se mar v strica zagledali, da imate drugačno lice, kakršno po navadi kaže? Treba vam bo malo bliže pokukati v dušo!»

Zato si jo pa menda posadil v bleščečo luč,« je suho pripomnil Eckard. »Zdi se, da sem danes ničla zate. Neprestano mi študiraš mojo varovanko.»

»Saj je tudi vredno,« je zamrmral Heimrod. »Prav pa imaš vendar: najprej gospod glavni urednik, sicer postaneš še neprijeten! Ne bo več dolgo, pa sva gotova!»

Spet se je zatopil v sliko, še parkrat je krepko potegnil s čopičem, tu in tam poudaril še kakšen efekt — in čez dobrih pet minut je odložil paleta in čopič.

»Tako, zdaj je pa končano. Na delo, Eckard! Zdaj očni in kritiziraj! Kako se ti vidi?»

Doktor je vstal in stopil pred podobo. Nekaj minut je molče ogledoval svoj naslikani jaz, pottlej je pa prisrčno segel profesorju v roko.

»Hvala ti! Zdaj imam vsaj upanje, da ostanem s tvojo sliko slaven tudi za potomce.»

»Oho, ali mi mar komplimente delaš?« je vzkliknil profesor. »No, mlada gospa, ali bi tudi vi radi takšen spominek za potomce?»

Hana se je nepriljuno zasmejala tej domnevni šali.

»Taksno pa moje častihlepje res ni, gospod profesor!»

Heimrod si jo je že spet ogledoval z nesramnim pogledom umetnika — in čeprav ji je bilo malce neprijetno pri duši, vendar ni mogla odtrgati pogleda od njegovih oči.

»Nisem se šali; res ne! Vaš obraz, zlasti pa vaše oči — to sta oboje trda oreha. In prav to me mika. Ali bi hoteli prihajati k meni, da vas naslikam?»

Mlada gospa je bila tako zelo presenečena, celo osupla, da ni koj našla odgovora. Zato je odgovoril Eckard zanjo:

»Ponosna si lahko, Hana! Tebi se ponuja, česar drugi smrtniki zlepa ne dosežejo. Mislim pa, da bova morala najprej vprašati gospodarja v vaši hiši.»

»Njemu ni nič mar!« je vzkrikel profesor. »Zaradi najinega kavalirskega spora, misliš? Vljuden res nisem bil, vendar ni veljala moja osornost njemu, temveč tisti dami, ki ga je poslala kot priprošnjaka. In če mu v zameno za to naslikam njegovo lastno ženo, bo menda njegovo blagorodje potolaženo.»

Doktor pa ni bil takih misli, toda Heimrod se iz umetnikom prirojenega ponosa ni mogel sprizniti z nobenim ugovorom. Predobro se je zavedal, kolikšno vrednost ima podoba izpod njegovega čopiča. Na začudenje obeh mož je pa zdajci Hana sama odločno in mirno spregovorila:

»To je moja stvar! Ako mislite zares, gospod profesor, vam bom odkritosrčno hvaležna.»

Slikar je na moč zadovoljno prikimal.

»To je beseda! Brez dolgovernih poklonov in puhlih fraz! Tako mi je všeč! Zdaj pa še nekaj: pričesko in toaletto bom določil jaz. Kar se tega tiče, sem trinog in zahtevam slepo poslušnost. Vse te modne čikarije mi niso po godu, vam se pa sploh ne podajo. Toda zdaj vam bom rajši pokazal svoj atelje.»

Pred blagajniškim okencem

Nadaljevanje s 4. strani

menoj govoriti, govoriš lahko danes, jutri, kadar koli... morebiti mi telefoniraš...»

»Rada,« je rekla. »A zelo malo utegnem,« je hitro pristavila. »Saj razumeš. Dela je čez glavo. V Odeonu bo skušnja za novo predstavo. Spet hočem nastopati tam, kjer so me nekoč slavili. Dovolj mi je tega večnega potovanja, preveč je utrudljivo. A o tem se tu kajpak ne moreva pogovarjati.»

Odprla je svojo ročno torbico in pogledala vanjo. Kadar je kaj iskala, je imela oči še zmerom malce priprte, prav tako kakor takrat. Spomnil se je, da je zmerom ljubil to zmedeno mežikanje z očmi, da ga je zmerom nekoliko pogrešal...

Vzela je iz torbice ček in ga položila na mizo.

»Samo malenkost dobim. Bore 150 frankov. Za neko uslugo gre. Naša šepetalka me je naprosila zanjo. Vsak mesec dobi skromen denar iz neke podpore za obubožane igralce. Saj lahko podpišem, kaj ne? Ček je izstavljen na moje ime. Kje se moram podpisati?»

»Tu, prosim,« je dejal. Pogledal jo je in ji zdaj s čisto mirno roko ponudil peresnik. Vzela ga je, se mu spet nasmehnila; svobodneje in prostodušneje kakor prej, potem je pa z odločnimi pokončnimi črkami podpisala na hrbtno stran svoje ime. Njegovo ime...

»Veliko delo je opravljeno,« je rekla malce podsmehljivo. Potem je resneje dodala: »Zate, ki si navajen izplačevati in sprejemati milijone, je to samo malenkost; a za našo staro šepetalko je to že bajna vsota.»

Ni ji odgovoril. Stopil je k pisalni mizi; tu je na zelen papirček napisal nekaj besed, ga odrgal, vzela dva bankovca in položil denar pred gospo pri blagajniškem okencu. Ček je počasi spravil v prazen mizni predal.

»Na svidenje!« je dejal in se priklonil, prav tako skoraj, kakor vsakomur drugemu, kdor je prišel k okencu.

»Na svidenje!« je rekla Ivona, nebrizno stlačila denar v ročno torbico, se mu nasmehnila in se obrnila k odhodu. Ko je naredila nekaj korakov, se je ustavila in se ozrla, a on je že govoril z damo v žalnem...

Zunaj se je ustavila, si pritisnila roko na srce in črte na obrazu so se ji sprostile. Moj Bog, če kaj sluti! Na srečo si je v zadnjem trenutku izmislila solzavo pravljico o stari šepetalki — in on ji je verjel. No, saj ni bila zaman tako dolgo igralka, čeprav je to že zdavnaj minilo.

Dobra podlaga za puder je neizogibno potrebna za pravilno nego!

ELIDA IDEAL KREMA

...zaradi vsebine hamo melisa posebno učinkovito

V avtobusu je odprla torbico, da bi vzela denar za vozovnico, in jo je hitro spet zaprla. Potem se je previdno ozrla okoli, kakor bi se bala, da je ne bodo zasačili, in je torbico spet odprla, čisto malo... Da, Marcel se je bil zmotil!... Namesto 100 frankov jih je dal 1000... Zmedeno je s tresočimi se prsti božala zeleni papir, ki ga je bil z denarjem vred porinil prednjo. Vzela ga je ven in čitala:

»Ne bodi huda! Morebiti ti bo nekoliko pomagalo za nekaj tednov...« (rr.l.)

Radio Ljubljana od 21. do 27. aprila 1938.

ČETRTEK, 21. APRILA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Slovensčina za Slovence ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Deset minut zabave ■ 20.00: »Fantje na vasi«, vmes plošče ■ 21.00: Prenos iz Benetk. V odmoru: Napovedi, poročila ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 22. APRILA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zenska ura ■ 18.20: Ciganski orkestri ■ 18.40: Francoščina ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Radijski orkester ■ 20.30: Prenos evropskega koncerta z Norveške ■ 21.30: Plošče ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 23. APRILA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Najvažnejše socialne pogodbe za izseljence ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: Zunanja politika ■ 20.30: Veselo Jurjevanje ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ 23.00: XX. Mednarodni esperantski kongres ■ Konec ob 23.10 uri.

NEDELJA, 24. APRILA

8.00: Cimermanov kvartet ■ 9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Koncert lahke glasbe ■ 11.00: Otroška ura ■ 11.30: Koncert ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 17.00: Kmetijska ura ■ 17.30: Bojan Adamič in njegov orkester ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Slovenska ura ■ 20.30: Velikonočne pesmi ■ 21.15: Koncert Radijskega orkestra ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Milan Stante igra na harmoniko ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 25. APRILA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Sramel ■ 13.45: Štirje fantje ■ 14.00: Napovedi

FR. P. ZAJEC
IZPRASAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA - STARI TRG 9

Velika izbira vskovrstnih naočnikov, povečevalnih stekel, daljnogledov, loplometrov, barometrov, barometrietrov, hygrometrov itd. - Raznovrstne ure, zlatinca in srebrnina. - Cenik brezplačno!

18.00: Zdravstvena ura ■ 18.20: Nekaj slovenskih pesmic ■ 18.40: Slovstveni in kulturni dogodki okoli l. 1848 ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 20.45: Plošče ■ 21.00: Spominski koncert ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emonac« ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 26. APRILA

12.00: Razne pevke svetovnega slovesa ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Uverture ■ 18.40: Slovensko narodno občestvo ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 21.00: Plošče ■ 21.10: Rondo - IV. ura ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Vesela glasba ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 27. APRILA

12.00: Glasbene slike ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.20: Španske pesmi ■ 18.40: Dolenjska mesta na prelomu srednjega in novega veka ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos opere iz ljubljanskega gledališča v I. odmoru: Glasbeno predavanje, v II. odmoru: Napovedi, poročila ■ Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

INFORMACIJE trgovske in privatne, poizvedovanja itd. vrši strogo diskretno: Informacijski zavod, Ljubljana, Kolodvorska 41.

RESNEGA ZNANJA v svrhu ženitve išče 34 letni železniški uslužbenec z gospodnično čiste preteklosti, dobro gospodinjno z opremo in nekaj dote. Dopise na upravo pod »Zadovoljno življenje«.

POSTELJNE MREŽE IZDELUJE IN SPREJE MA RABLJENE V POPRAVILU NAJCENEJE ALOJZ ANDLOVIČ, GREGORČEVA ULICA ST. 5, PRI NAPOLEONOVEM SPOMENIKU.

SIN POSESTNIKA, lepe zunanosti, dobronameren, vsestransko izobražen, abstinent, nekadilci, delaven in varčen, želi spoznati pridno in inteligentno gospodinjno ali vdovo do 30 let staro v svrhu ustanovitve eksistence (ženitve). Ponudbe na upravo pod: »Nazaj k naravi«.

POSOJILA

vezana na štednjo in mesečno plačevanje, daje kredita zmognim osebam nad 45 let obstoječi denarni zavod. Brezplačno zavarovanje. Zahtevajte prospekt. Rudolf Zore, Ljubljana, A Gledališka ul. 12. Telef. 30-10. Znamka din 3

Pomladne novosti vseh oblačil, športne, kamgarn, obleke, perilo itd. najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

NAMIZNO, POSTELJNO, TELESNO PERILO IN ZAVESE

VAM NUDI SPECIALNA TRGOVINA

ROBERT GOLI
LJUBLJANA, SELENBURGOVA 3

WIM ČISTI VSE ...tudi jedilni pribor

Malo Vima na mokri krpi -- vse se bo svetilo od čistote. Vim nikoli ne praska, ker razkrajja nesnago.